

Titel: notes on glossematics, [HWF] 001-0130

Citation: "notes on glossematics, [HWF] 001-0130", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 23.
Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_001-shoot-wacc-2013_0058_001_HWF_0130_p23_bP22_TB00003/facsimile.pdf
(tilgået 30. juli 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

anden: hensynet til økonomien (korte termini), herunder letthåndterligheden (simple formeltegn), contra hensynet til en stadig explicitering (omstændelige termini, komplekse formeltegn). Den syntetiske betegnelsemaade er jo den sædvanlige i matematik anvendt: i stedet for at skrive en lang formel-smæse skriver man af bekvemmelighedsgrunde Ω eller noget andet vilkaarligt. Mine egne overvejelser, vundne af pædagogisk erfaring, har ført mig til at opstille to sæt termini: eet syntetisk og eet mere analytisk (men ganske vist ikke sa analytisk, at 'substitution', 'variant', 'invariant' eller 'dominans' udgaaer); i det mere analytiske passer jeg især paa at indretningen er bekvem, saaledes at begynderen ikke besvares af en tung terminologisk rustning, der stiller sig som en hindrende mur mellem ham og hans emne; dette hensyn er bestemmende for, hvilke termini jeg opløser til analytiske omskrivninger; apparatet side 37 tager det erfaringsmæssigt en uforholdsmæssig tid at indse, og det nedskærer jeg derfor radikalt; men 'variant' og 'invariant' og 'substitution' er termini, som folk saa at sige forstaar umiddelbart, de ser strax at der er god mening i dem, og at de er nyttige og brugbare; ligesaa 'dominans'; dem bibeholder jeg derfor; og jeg mener ikke at man gør brugerne nogen tjeneste ved at afløse disse simple og handy betegnelser med mere omstændelige. For fuldstændigheds skyld tilføjer jeg, hvad der mindre vedkommer diskussionen her, at jeg i stort omfang ombytter de internationale termini med danske, i alle tilfælde hvor de internationale termini ikke er ord som folk i forvejen kender og bruger i lignende betydning (for 'kommutation' siger jeg f. ex. 'omstilling', idet jeg sammenligner med et telefon-omstillingsbord: naar telefonistinden i 'udtrykket' udskifter eet stik med et andet, udskifter tilsvarende eet 'indhold' med et andet). Det relativt analytiske apparat kan isvrigt gradueres, tilpasses efter forskellige tilhørertrin, altsaa gøres mere eller mindre barnligt; det er jo ogsaa en psykologisk kendsgerning, at folk ikke vil behandles som spor mere barnlige end de er, - ganske som de rigtige børn.

Er der egentlig andet end dette rent terminologiske hensigtsmæssighedshensyn, der skiller os? Af dine bemærkninger til 67 kan jeg i hvert fald slutte mig til alt, undtagen nat.vis konklusionen, idet jeg mener at spørgs-